

DE BIJENKORF DEN HAAG

RADIO

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING
VAN ARBEIDERS-RADIO-AMATEURS

DE BIJENKORF AMSTERDAM

EERSTE JAARGANG

NUMMER 1

ZATERDAG 23 OCTOBER 1926

Wat trok
op de
I.R.T.A.

de
grootste
belang-
stelling

???

De kleine Transforma Geijkrichter
waarvan de prijs geheel compleet
bedraagt f 24.—

Vraagt Uwen leverancier eens
dezen geijkrichter op proef

**N.V. Technische
Handel-Maatschappij
„Détha”**

DAMRAK 62a (BEURSGEBOUW)
AMSTERDAM - TELEFOON 48222

„ERRES-SPECIAL” TRANSFORMATOR

de transformator
die niet
doorslaat

Onbeperkte
garantie

STEEDS GROOTE VOORRAAD:

„H. o. H.”-Nutmegmateriaal

„Lissen”-materiaal

„Bradley”-materiaal

Vraagt onze nieuw verschenen Prijscurant

Handel-Mij. R. S. STOKVIS ZONEN

Afd. Radio

AMSTERDAM - ROTTERDAM - GRONINGEN

GERESERVEERD VOOR
GLOEILAMPENFABRIEK
„RADIUM”
TILBURG

PETERS

LUIDSPREKERS

OVERAL VERKRIJGBAAR

AD F 15.-

MET GARANTIE

RADIOLUX APPARATEN

zijn de allernieuwste toestellen van dit seizoen en voldoen aan de hoogste eischen, die aan een apparaat gesteld worden, wat betreft:

Geluidsvolume, Afwerking, Eenvoud en Prijs

- Radiolux drielamps, Type R, compleet met alle onderdeelen en telefoon..... f 160.-
- Radiolux vierlamp, Type S, compleet met alle onderdeelen en telefoon..... f 205.-
- Radiolux vierlamp, Super, compleet met alle onderdeelen en telefoon..... f 275.-

Radiolux apparaten worden met schriftelijke garantie afgeleverd en bij eventuele storing, door onze monteurs door geheel Nederland direct hersteld.

Radiolux-catalogus van 80 geïllustreerde pagina's, waarin al onze nieuwste apparaten en onderdeelen, en tevens verschillende schema's vermeld staan, zenden wij U, na ontvangst van 15 ct. aan postzegels, aan te vragen bij onze filialen.

Magazijn „Radiolux”, Steenweg 32
(hoek Donkerstraat) en

Magazijn „Radio”, Lange Janstr. 28
UTRECHT - Telefoon 12575

Inlichtingen worden U, door onze reizigers zonder enkele verplichting mondeling verstrekt.

VARTA

GLOEISTROOM- EN ANODEBATTERIJEN

H
E
T
M
E
E
S
T

BETROUWBAAR

RADIO-PROGRAMMA'S

UIT TE ZENDEN IN DE WEEK VAN
24 TOT 30 OCTOBER 1926

ZONDAG

Hilversum, 1050 M.

8.30—9.30. R.-K. Morgenwijding. Mej. Else Thole, alt. Mej. Wies Reyners, piano. De heer Joh. Hendriks, tenor. R. B. van Tongeren, piano. Spreker: Jos. Mineur, straatprediker van het R.-K. Gildes van de „Klare Waarheid“. 1. a. Heer, mijn hert is boos en schuldig. C. v. Rennes (alt en piano). 2. Preghiera (gebed). Tosti (tenor en piano). 3. Ach, des Knaben Augen, Wolf (alt en piano). 4. De heer Jos. Mineur, over: Het gebed. 5. a. Ave Maria, Marschner; b. Still wie die Nacht, Bohm (tenor en piano). 6. Dettlinger Te Deum, Handel (alt en piano). 7. Vater Unser, Krebs (tenor en piano).

5.30. (De V. P. R. O. gaf geen tijd aan, doch vermoedelijk zal zijn uitzending om dezen tijd plaats vinden.) V. P. R. O.-uitzending in de Studio van Hilversum. Spreker: Dr. M. C. van Mourik Broekman, Breda. Tekst: Psalm 8:10. Onderwerp: Eerbiecht. Te zingen liederen: Ges. 9:1. 4 (Bundel N.P.B. 59:1, 2). Ps. 62:1, 4 (Bundel N.P.B. 241:1, 2).

2.30—4.30. Aansluiting van de Gemeentelijke Concertzaal te Haarlem. Concert door de Haarlemsche Orkestvereniging. Dirigent: Nico Gerharz. In de pauze uit de Studio mej. Jacoba Verlinde, sopraan. 10.00. Geref. kerkdienst. De N. C. R. V. heeft geen opgaven hiervan gedaan, doch vermoedelijk zal om dezen tijd wel de uitzending plaats vinden.

3.00. Persberichten en sportuitslagen. 3.10. Programma aangeboden door den Ned. Bond van Radiobandelaren. Dr. Willem Royaards, voordracht-kunstenaar. Dirk Schäfer, piano. Het Hollandsche strijkkwartet bestaande uit de heeren: H. Leydendorff, 1e viool; Bram Mendes, alt; Joh. Bontgen, 2e viool; Tom Canivex, cello. 1. Kwartet op. 18 no. 6, bas gr. 1, Beethoven. Allegro con brio. Adagio ma non troppo. La Malinconia (Adagio). Allegretto quasi allegro. Prestissimo, kwartet. 2. Een paar verzen van Gorter en begin fragment „Gorters Mel“, door Dr. Royaards. 3. Andante favori, Beethoven, Dirk Schäfer. 4. Rede door den heer A. v. Santen, voorzitter van den Bond van Radiobandelaren. 5. Quartet F., gr. 1, Glazounow. Allegro non troppo. Scherzo. Adagio molto. Finale, strijkkwartet. 6. Bouten's Beatrice, door Dr. Royaards. 7. a. Nocturne; b. Valse brillante; c. Ecossaises, Chopin, Dirk Schäfer.

Daventry, 1600 M.

5.10. Tweede symphonie van Schumann (in C).

5.52. Voorlezing van gedichten van Chaucer, door Alan Howland.

5.55—6.20. Voorlezing: The hound of heaven.

6.20. Bow Bells (klokkengelui).

6.27. Kerkdienst in de studio. Het koor van de Heilige Hart-kerk Wimbledon, Preek.

9.15. Causerie: The Royal London Ophtalmic Hospital.

9.20. Weerbericht, nieuws.

9.35. Concert door het Piccadillyorkest en Vyra David, sopraan.

10.55. Sluiten.

Parijs „Radio-Paris“, 1750 M.

2.10—6.20. Concert.
8.30. Persberichten.
8.50—10.35. Orkestconcert. Dansmuziek.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

8.35. Concert. De heer Cluytens-Thelen, zang.
9.20. Causerie: Les événements de la semaine.
9.30—10.20. Orkestconcert.

Hamburg, 392 M.

6.35. Morgenconcert. Werken van Haydn door orkest.
12.25. Orkestconcert.
1.05—2.50. Kamermuziek.
6.20—7.30. Concert. Orkest en F. Peters, solo-trompet.
7.20. Vroolijke Zondag. 1. Ballegeflüster, Meyer-Helmund. Orkest. „Der Hochzeitabend“, klucht in 1 acte van P. Nansen. „Kleine revue“, van A. Lokesch. Herfstbal in het oude Weenen, door orkest. Muziek van Weense componisten.
9.35—11.20. Dansmuziek.

Berlijn, 504 en 571 M.
Königsbrunn, 1300 M.

7.50. Uitzending vanaf het vliegveld Tempelhof. Rede ter gelegenheid van de start van den vliegtocht: Berlijn, Hannover, Münster, Keulen, Frankfurt, Stuttgart, voor het „Berliner Tageblatt“ en de Deutsche Luft-Hansa.

8.20. Morgenconcert. 1. Freie Orgelimpromvisationen, Philipps. orgel. 2. Andante religioso, Becker. B. Kohlmetz, cello. W. Jaeger, piano. 3. Gott ist mein Hirt (Psalm 23), Stadler. M. Seiblich, alt. E. Lax, piano. 4. Ferek. 5. Sonate, Handel. L. Haupt-Heckenbach, viool. 6. Heilig, Heilig, Gebet, Handel, alt. 7. Duert voor 2 cello's. Kummer. 8. Declamatie door J. Schulke. 9. Freie Orgelimpromvisationen, Philipps. orgel.

10.50. Concert door de kapel Ernö Geiger. 1. a. Zwei Märchenaugen, uit de operette „Die Zirkusprinzessin“, Kalman; b. Lied uit de operette „Auf Befehl der Herzogin“, Granichsiedten. 2. a. Wonderful one, Boston. Whiteman; b. Morgens send' ich dir die Veilchen, Meyer-Helmund; c. Parlez vous français?, Wottiz. 3. a. Grüss mir mein Wien, uit de operette „Gräfin Mariza“, Kalman; b. Du allein bist Schuld daran, uit de operette „Miss Amerika“, Bromme; c. Wo ist der Himmel so blau wie in Wien?, lied uit de operette „Die Zirkusprinzessin“, Kalman; d. Das ist a Wein, Enzel-Berger; e. Bij the sign of the rose, Whiting. 4. a. Ay, ay, ay, serenade, Freier; b. Wien, sterbende Märchenstadt, Leopoldi; c. Zigarettenlied uit de operette „Der Orloff“, Granichsiedten; d. Andalusia, Lena.
11.40. Max en Paul, een opti- en een pessimist.

12.30. Concert. 1. Inleiding door Prof. Weissmann. 2. Duo op. 7 voor viool en cello, Eisler. 3. a. Die leunenden Tulpen; b. Lied des Mädchens am Fenster; c. Einsiedel; d. Werbung, Szymanowski, M. Secken, sopraan. 4. Legende voor strijkkwartet, Simon (3 gedeelten). Het Demantkwartet (2 violen, viola en cello).

1.50. Lezing: Agypten das Land der Pyramidenmarken.

2.20. Lezing: Der Anteil des deutschen Obstabes an der Volksernährung und seine Steigerungsmöglichkeiten.

2.50. Kindervertellingen.
3.50—5.20. Concert door het Ette-kamerorkest. 1. Maritima, ouverture, Wallace. 2. Perlen der Liebe, Strauss. 3. Steh, mein Herz erschliesse sich, uit de opera „Samson und Dalila“, St. Saëns. 4. Fackeltanz nr. 1, Meyerbeer. 5. A-B-C-potpourri, Konizak. 6. Loin du bal, Gillet. 7. Alma argentino, Esposito. 8. Honey Bunch, Friend.
5.50. Lezing: Freude an der Kunst.
6.20. Lezing: Island, das Land der Edda.
6.50. Lezing: Dichter und Dichtungen Asiens (Japan).

7.20. Causerie over de opera-uitzending van 25 October.
7.50. Vroolijke voordrachten „Die Haarbeutel“, „Baldwin Bahlamm“, „Juchien“ en „Maier Klecksel“.

8.20. Lortzing. 1. Ouverture van de opera „Der Waffenschmied“. 2. Uit de opera „Der Waffenschmied“. W. Henke, tenor. 3. Aria van Marie uit de opera „Der Waffenschmied“. V. Schadow, sopraan. 4. Tanz uit de opera „Zar und Zimmermann“. 5. „Fünftausend Taler“, uit de opera „Der Waffenschmied“. L. Schützendorf, bas. 6. „Vater, Mutter“, uit de opera „Undine“, tenor. 7. Auch ich, war ein Jüngling mit lockigem Haar, uit de opera „Der Waffenschmied“, bas. 8. Was seh' ich, uit de opera „Undine“, tenor en bas. Orkestbegeleiding.
9.50—11.50. Dansmuziek door de Kermischkapel.

MAANDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
5.00—6.00. Kinderuurtje door mevr. Ant. v. Dijk.

6.00—6.45. Lezing door den heer Abraham, oud-wethouder van Amsterdam, over: Lijkverbranding.

6.45—7.15. Tuinbouwlezing. Spreker de heer G. A. van Rossum.

7.15—7.45. Engelsche les voor beginners.

7.45. Politieberichten.

8.10. Aansluiting van de concertzaal „Tivoli“ te Utrecht. Concert door het Utrechtsche Stedelijk orkest, onder leiding van Evert Cornelis. Solist: Nico van der Stadt, cello. Opgevoerd worden n.a. Het cellocooncert van Eugène d'Albert en „Psyche“, symph. gedicht van Cesar Franck.

10.00. Persberichten.

Daventry, 1600 M.

4.20. Dansmuziek door de R. A. C.-band.
4.35. Lezing: Makers of modern Europe-Palmerston.

4.50. Dansmuziek door de R. A. C.-band.
5.35. Kinderuurtje.

6.20. Dansmuziek door de radiodansband.
7.00. Radiopraatje.

7.20. Tijdschrift Big Ben, weerbericht, nieuws.

7.45. Muziek.

8.00. Lezing: What we are up against.
8.20. Schotsche avond, Symphonie-orkest en R. Burnett, bariton.

8.40. „The Gondollers”. 1e acte, van Gilbert en Sullivan.
 9.10. Vervolg Schotse avond.
 9.50. Lexing: The airmen and the weather.
 10.05. Lieder van Strauss, door V. Chatterton, sopraan.
 10.20. Tijdsin, weerbericht, nieuws.
 10.35-11.20. „Inns of Old London”, schetsen van het oude Londen.
 11.20-12.20. Dansmuziek.

Parijs „Radio-Paris”, 1750 M.

5.05. Orkestconcert.
 8.50-10.30. Orkestconcert.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

8.50-10.20. „La chanson d'amour”, comédie in 3 acten van Delorme en Abrie. Muziek van Schubert. In de pauze: Voorlezing van een roman (ged.).

Hamburg, 392 M.

3.35. Volksliederen, duetten van vreemde naties. Orkest en Isi en Georg Balderson, zang.
 4.20. Uit de operettes van Jessel. Orkest en Friedel Lind, zang.
 5.20-5.45. Concert door de Hongaarsche kapel Horvath Sandor.
 7.20. Orgelconcert uit de St. Aegidien-Kirche. B. Jarand, orgel. Paul Gummer, zang. Strijkkwartet. Werken van Mendelssohn-Bartholdy.

Berlijn, 504 en 571 M.

Königswusterhausen, 1300 M.

3.20. Lexing: Die enge Wohnung auch ein Heim.
 3.50. Novellen, voorgelezen door Adèle Prosser.
 4.20-5.20. Orkestconcert. 1. Balletouverture, Läncke. 2. Traumideale, Fucik. 3. Fantasia uit „Das Heineken am Herd”, Goldmark. 4. Arabesque, Debussy. 5. Stundentanz, uit „Ginevra”, Ponchielli. 6. Ein Melodientraum, Urbach. 7. Die Hirschen kommen, Eilenberg.
 6.05. Lexing: Der Kaind der Medizin gegen die Beschwerden des Alters.
 6.55. Inhoudsopgave van de opera-uitzending.
 8.50. „Martha”, opera in 4 acten van Flotow.
 9.50-11.50. Dansmuziek door het orkest Etté.

DINSDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
 3.00-4.00. Knippenaars door Mevrouw de Leeuw-van Rees.
 4.30-6.15. Concert door het H. D. O. orkest.
 6.15-6.45. Volksliederen-cyclus. Spaansche volksliederen, door Henriette van der Kamp, sopraan. Aan den vleugel begeleid door Willem van Warmelo.
 6.45-7.15. Engelsche les voor meergevorderden.
 7.15-7.45. Engelsche conversatieles.
 7.45. Politieberichten.
 8.10-10.30. R. K. Radio-avond. Mev. Ankersmit, sopraan. De heer Anton Renasem, viool. J. Brugge, piano. K. van Beld, fluit. Spr. Mevr. F. Steenbergh-Engeringh, voorzitter van de „Union Internationale des Ligues Catholiques Féminines” en der Federatie van R. K. Vrouwenbonden in Nederland. 1. a. Aria uit Armida, Handel; b. Wie lieblich (Messias), Handel; c. Arioso, Handel (piano, viool, sopraan). 2. Adagio uit het D-dur concert voor fluit, Mozart (fluit). 3. Concerto G-mol (Adagio en finale), Bruch (viool). 4. a. Che farò aria, Gluck; b. An Silvia, Schubert; c. Der

Fischer, Schubert, Wagner. 5. Rede over: Waarom organist van Katholieke vrouwen? E. Buisson, fluit. Chopin (piano). 7. Thema met variaties voor fluit en piano, uit de D-dur sonate, Beethoven. 8. a. Der Frühling, J. Wagner; b. Land, J. Wagner; c. Liedje, Mann, Hermann. 9. a. Meditation de Thérèse, Liszt; b. Polonaise, Wieniawski (piano en viool).
 10.00. Persberichten.

Daventry, 1600 M.

4.20. Lexing: A melody of a London Beehive.
 4.35. Concert van het Marble Arch Pavilion.
 5.35. Kinderuurtje.
 6.20. Dansmuziek door de radio dansband.
 7.20. Tijdsin Big Ben, weerbericht, nieuws, Fransche les.
 7.45. Muziek.
 8.00. Lexing: From Great Britain's farthest North.
 8.20. Kameruurtje door het Beekwith strijkkwartet (2 violen, viola, cello). D. Stevens, sopraan.
 9.20. Concert op het concert-orgel van de New Gallery Kinema, door R. Foort.
 9.50. Lexing: Music and the ordinary listener.
 10.05. Lieder van Strauss door V. Chatterton, sopraan.
 10.20. Tijdsin, weerbericht, nieuws.
 10.35. „Van Vroom Zommet”, dialectale voordracht door J. Balch.
 10.50-12.20. Dansmuziek.

Parijs „Radio-Paris”, 1750 M.

5.05-5.55. Concert. J. Joly, viool. L. Radisse, cello. M. Camot, piano.
 8.50. Orkestconcert.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

5.20-6.20. Orkestconcert.
 8.20. Concert. Mella Driess, zang.
 8.50. Causerie, over: „Charles Potvin”.
 9.20-10.20. Orkestconcert.
 11.50. Landbouwpraatje.
 3.20. Lexing: Die Bedeutung der Drüsen mit innerer Absonderung.
 3.50-5.20. Van vreemde landen en volken. 1. Finsche volkmuziek, Sibeliuss. Alice Jacob-Loewenson, piano. 2. Joego-Slavische liederen door Paula Sandow, sopraan. 3. Vioolconcert G-mol, Cotteridge-Taylor, F. Lorant, viool. B. Seidler-Winkler, piano. 4. Boonische minnelieder door Paula Sandow, sopraan. 5. a. An der Azurküste der Krim, Moussorgsky; b. Agyptischer Bootgesang, Scott; c. An den Wassern des Nils, Scott. A. Jacob-Loewenson, piano.
 5.50. Boekbespreking en voorlezing.
 6.20. Lexing: Die deutschen Rundfunk-sender.
 6.45. Lexing: Monopol- und Konkurrenzpreise.
 7.10. Lexing: Die abessinische Frage.
 7.35. Lexing: Drahtloser Empfang ferner Stationen.
 8.20. Das Lied, Schubert. 1. a. Der Lindenbaum, Müller; b. Wahn, Müller; c. Wiegenlied, Claudius; d. Lied im Grünen, Beil. 2. a. Liebesbotschaft, Bellstab; b. An die Laute, Rocklitz; c. Seligkeit, Holty; d. Die Forelle, Schubert. Elisabeth Schumann, sopraan. Prof. K. Alwin, piano.
 8.50. Lexing over Georg Kaiser en declamatie van zijn werken. Daarna nieuwberichten.

Berlijn, 504 en 571 M.

Königswusterhausen, 1300 M.

11.50. Landbouwpraatje.
 3.20. Lexing: Die Bedeutung der Drüsen mit innerer Absonderung.
 3.50-5.20. Van vreemde landen en volken. 1. Finsche volkmuziek, Sibeliuss. Alice Jacob-Loewenson, piano. 2. Joego-Slavische liederen door Paula Sandow, sopraan. 3. Vioolconcert G-mol, Cotteridge-Taylor, F. Lorant, viool. B. Seidler-Winkler, piano. 4. Boonische minnelieder door Paula Sandow, sopraan. 5. a. An der Azurküste der Krim, Moussorgsky; b. Agyptischer Bootgesang, Scott; c. An den Wassern des Nils, Scott. A. Jacob-Loewenson, piano.
 5.50. Boekbespreking en voorlezing.
 6.20. Lexing: Die deutschen Rundfunk-sender.
 6.45. Lexing: Monopol- und Konkurrenzpreise.
 7.10. Lexing: Die abessinische Frage.
 7.35. Lexing: Drahtloser Empfang ferner Stationen.
 8.20. Das Lied, Schubert. 1. a. Der Lindenbaum, Müller; b. Wahn, Müller; c. Wiegenlied, Claudius; d. Lied im Grünen, Beil. 2. a. Liebesbotschaft, Bellstab; b. An die Laute, Rocklitz; c. Seligkeit, Holty; d. Die Forelle, Schubert. Elisabeth Schumann, sopraan. Prof. K. Alwin, piano.
 8.50. Lexing over Georg Kaiser en declamatie van zijn werken. Daarna nieuwberichten.

WOENSDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
 4.45-6.45. Concert door het H.D.O.-orkest. Soliste: Nellie Verkroost, zang. Lena Verkroost, piano.
 6.45-7.15. Duitse les voor meergevorderden.
 7.15-7.45. Duitse conversatieles.
 7.45. Politieberichten.
 8.10. Christelijke Radio-avond. Uitgezonden uit de Kvang. Luth. Kerk te Hilversum. Spr. Dr. A. Sizoo, leeraar Chr. Lyceum te Hilversum, over: De heidensche Goden uit het Nieuwe Testament. De heer Ferd. Kloek, orgel. Het Luth. kerkkoor. Dir. J. H. Smith-Duizendkunst. 1. Vaarwel, Mendelssohn-Bartholdy (koor). 2. Sonate van Th. Krause (orgel). 3. Aria uit Elias, Mendelssohn-Bartholdy. Baritoncello van den heer J. H. Smith-Duizendkunst met orgelbegeleiding. 4. Kerste gedeelte van de rede van Dr. A. Sizoo. 5. Hervormings cantate, Zuidema-Gerritsen (solo en koor). 6. Tweede gedeelte van de rede van Dr. A. Sizoo. 7. Een lied van 1 bijden, Schröder-Zwarte (baritoncello met orgelbegeleiding). 8. Marche religieuse, Boellmann. 9. Prière, Boellmann (orgel). 10. God is mijn lied, Beethoven (koor).
 10.00. Persberichten. Daarna dansmuziek door „The Indian dance orchestra”, onder leiding van Hans Mossel.

Daventry, 1600 M.

4.20. Lexing: Walks through London-Chelsea.
 4.35. Bepeling van het concert-orgel van de New Gallery Kinema.
 5.35. Kinderuurtje.
 6.20. Dansmuziek door de radio dansband.
 7.10. Tuinpraatje.
 7.20. Tijdsin Big Ben, weerbericht, nieuws. Lexing: Forecasting.
 7.45. Muziek.
 8.00. Causerie of muziek.
 8.20. Russisch programma. De strikband van de Royal artillery. Valentina Aksarova, sopraan.
 8.55. „The bear”, één-acter van Tohekov.
 9.20. Strijkband van de artillery en Aksarova.
 9.50. Lexing door Sir Oliver Lodge, over: Atoms and worlds, The chemical atom.
 10.05. Lieder van Strauss, door V. Chatterton, sopraan.
 10.20. Tijdsin, weerbericht, nieuws.
 10.35. Concert party. Will Seymour's Bubbles concert partij. Rose Murray, comédienne. W. Swinford, piano. E. Banting, sopraan. A. Bell, bariton. A. Clifford, humorist. W. Seymour, komiek.
 11.20-12.20. Dansmuziek van Café Paris.

Parijs „Radio-Paris”, 1750 M.

5.05-5.55. Concert door de Radio-jazz-symphonie.
 8.50-10.30. Orkestconcert.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

8.20-10.20. „Faust”, fragmenten uit de opera van Gounod.
 10.20. Nieuwsberichten.

Hamburg, 392 M.

3.35-4.35. Scènes uit „Die Verschwörung des Fiesco zu Genua”, treurspel van Schiller.
 4.35. Sonaten van Mozart door W. Poelgeest, viool met pianobegeleiding.
 5.35. Weensche muziek.
 7.40. „Gräfin Mariza”, operette in 3 acten van Brammer en Grünwald. Daarna dansmuziek door het orkest van Göllners Guten Stuben.

RADIO

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN ARBEIDERS-RADIO-AMATEURS

ZATERDAG 23 OCTOBER 1926

UITGAVE N.V. „ONTWIKKELING”, AMSTERDAM, KEIZERSGRACHT 376-380

„RADIO”

verschijnt elken Zaterdag als officieel orgaan van de V. A. R. A. De abonnementsprijs bedraagt per jaar f 4.50; voor leden van de V. A. R. A. evenwel slechts f 2.50. De toezending geschiedt franco per post. Losse nummers kosten 15 cents. De advertentie-prijs bedraagt 30 cents; bij abonnement en voor speciale plaatsen geldt een bijzonder tarief. Redactie en Administratie zijn gevestigd: Keizersgracht 376—380, Amsterdam. Telefoon 32600 (4 lijnen).

Storingen en wat men er tegen doen kan.

De radio-reproductie, welke, tengevolge van de vele verbeteringen, die de techniek in den laatsten tijd gebracht heeft, het volmaakte begint te benaderen, is in enkele gevallen nog wel eens onderhevig aan storingen, welke een schaduw kunnen werpen op het genot, dat deze vorm van ontspanning kan geven. Deze storingen zijn dan temeer lastig, omdat zij van buiten afkomstig zijn en in den regel niet aan de ontvangzijde bestreden kunnen worden.

De bij de radio-ontvangst voorkomende storingen kunnen op de volgende wijze gegroepeerd worden:

1. Luchtstoringen.
2. Storingen veroorzaakt door elektrische toestellen.
3. Storingen door onhandige amateurs.
4. Storingen door andere stations.

De eerste categorie storingen is die, waartegen slechts zeer weinig te doen is, en dan nog slechts met middelen, welke alleen voor telegraafstations in aanmerking komen. De dagen, echter, waarop de luchtstoringen van dien aard zijn dat de ontvangst ernstig wordt gestoord, zijn zoo gering in aantal, dat wij ons hierover niet ongerust behoeven te maken, althans in onze luchtstreek niet.

De tweede categorie storingen bezorgt ons veel ergenis doch kan door het nemen van doeltreffende maatregelen, vrijwel geheel vermeden worden.

In onze moderne samenleving en vooral in de groote steden, is het aantal elektrische toestellen en apparaten, dat voortdurend in gebruik is, zeer groot: Wij noemen: elektrische trams, motoren, massage-apparaten, schakeluurwerken, elektrische kussens, stofzuigers, medische apparaten en vele andere. En tenslotte heeft ieder huis zijn elektrische installatie. In al deze apparaten en ook in de schakelaars en fittingen van de huis-lichtinstallaties, komen contacten voor, welke, indien deze niet goed

uitgevoerd zijn, tot vonkvorming aanleiding kunnen geven.

Zooals algemeen bekend, veroorzaakt iedere elektrische vonk aethertrillingen. Deze trillingen, welke zeer sterk gedempt en onregelmatig zijn, zijn voor de radio-ontvangst uitermate storend. Niet alleen, dat op deze wijze het genoegen van duizenden verstoord wordt; ook heeft het optreden van vonken steeds een nadeeligen invloed op het apparaat waarin zij ontstaan. Men moet derhalve alles in het werk stellen om deze vonkvorming te voorkomen.

De aandacht van ieder installateur en van ieder, die met het onderhoud van elektrische installatie's belast is, is dan ook hierop te vestigen.

De wijze waarop het optreden van vonken voorkomen kan worden, is in den regel zeer eenvoudig. In de eerste plaats moeten bewegende contacten steeds schoon gehouden worden en zoo geconstrueerd zijn, dat voldoende contactoppervlakte gewaarborgd is. Voorts kan door het toepassen van doeltreffende schakelingen vonkvorming vermeden worden.

Wij zullen hieronder eenige van de voornaamste storingsbronnen behandelen:

1. Elektrische schellen. Daar deze in de steden in vrijwel iedere woning aanwezig zijn, is dit ook de meest voorkomende storingsbron. Het luiden van een elektrische bel geeft in den regel in den luidspreker den indruk van mitrailleurvuur. Iedere storing door elektrische schellen kan vermeden worden door deze te voeden met wisselstroom (scheltransformator). Hierdoor vervalt de noodzakelijkheid om de contactschroef voor de interruptie van den stroom te benutten, daar de periode van het wisselstroomnet zelf reeds een trillende beweging van het schelanker veroorzaakt. Daar de contactschroef niet tot onderbreking benut wordt, treden ook geen contactvonken op en derhalve geen radiostoring. Verkeert men in de noodzakelijkheid, om tot voeding van de schelinstallatie gelijkstroom te bezigen, dan kan de vonkvorming ook worden tegengegaan door het overbruggen van het onderbrekingscontact door een bifilair-gewikkelden weerstand van 100 à 200 ohm. Telefoonschellen veroorzaken in den regel geen radiostoringen.

De stofzuigers behooren in de groote steden tot de meest gevreesde stoorders.

Het onderhoud van stofzuigers, vereischt, dat de collector en borstels van den motor, benevens de smering van den motor in orde worden gehouden. Worden deze maatregelen verwaarloosd, dan treedt na verloop van tijd een heftig vonken op, hetwelk in de eerste plaats den

N. R. W. WEERSTANDVERSTERKING-ONTVANGTOESTEL

Zuiverder geluid en lager prijs - Kleiner gewicht

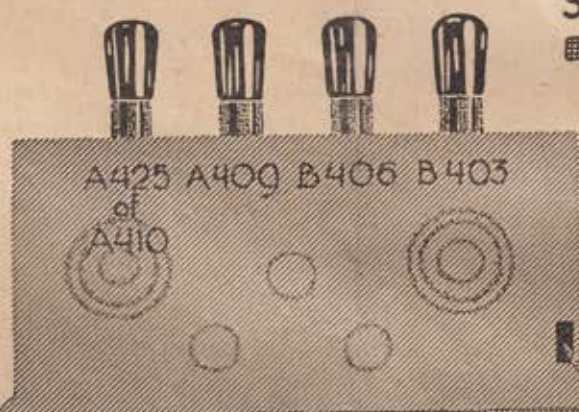
PRIJS INCLUSIEF LUIDSPREKER f 140.—

NEDERL. RADIOWERKEN TE UTRECHT

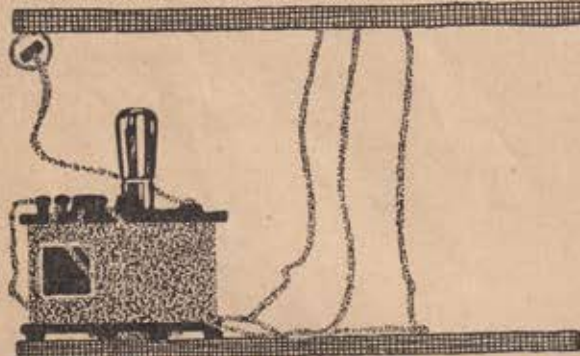
PHILIPS RADIO

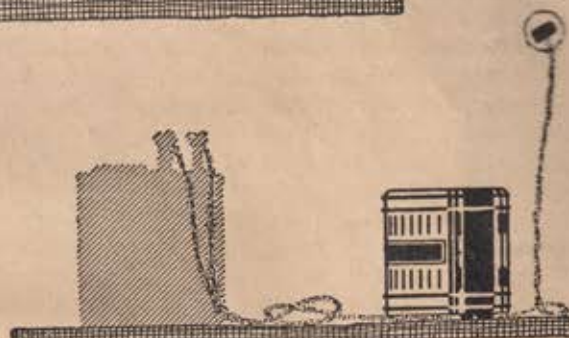
PHILIPS LUIDSPREKER
SPREEKT VOOR ZICHZELF

HOORT MEER EN BETER MET PHILIPS „MINIWATT“

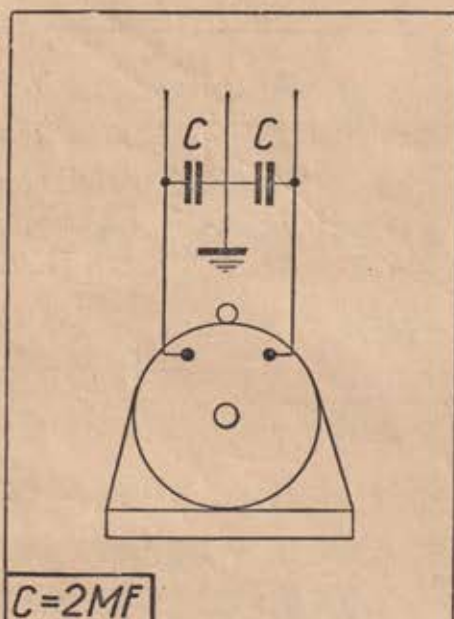
PHILIPS PLAATSPANNING
APPARAAT VERVANGT UW
KRAKENDE ANODEBATTERY

LAADT UW ACCU THUIS
MET
PHILIPS GELYKRICHTER

levensduur van den stofzuiger ernstig kan verkorten en bovendien krachtige radiostoringen veroorzaakt. Alle huisvrouwen, welke in het bezit zijn van een stofzuiger, zouden wij willen adviseeren: laat uw stofzuiger geregeld door een deskundige nazien. Er moet op gelet worden, dat de collector niet te veel inslijt en dat deze niet vervuild wordt door kool, olie en metaalslijpsel. De borstels moeten goed passen en met constanten druk op den collector liggen. De lagers moeten van tijd tot tijd gesmeerd worden en op gezette tijden afhankelijk van het gebruik, vernieuwd worden. Bij inachtneming van deze punten, kan een stofzuiger vrijwel vonkloos werken.

Hetzelfde wat over het onderhoud van stofzuigers gezegd werd, geldt voor het onderhoud van motoren en dynamo's, met uitzondering van de zoogenaamde draaistroom-motoren, welke elk contact dat vonken vormen kan, missen. Bij motoren en dynamo's kan men bovendien nog een schakeling toepassen, welke tot het opheffen van de storingen kan voeren. De hierbij afgedrukte schets geeft aan hoe men hierbij kan tewerk gaan. De schakeling is geschikt voor wisselstroom- zoowel als voor gelijkstroom netten.

Andere ernstige storingen kunnen veroorzaakt worden door onoordeelkundig gemonteerde of slecht onderhouden lichtreclames. Contactmechanismen, welke bij dergelijke lichtreclames meermalen worden toegepast, kunnen, indien zij niet goed worden onderhouden, onderbroken storingen veroorzaken. Ook hierbij geldt weer „houdt de contacten schoon”. Voorts kunnen los zittende lampen en slecht aangedraaide contactschroeven menig radio-uurtje bederven.

Indien men een lichtreclame ervan verdenkt, dat zij storingen veroorzaakt, kan men dit controleren door alle lampen los te schroeven en achtereenvolgens een voor een weer in te draaien, waarbij na iedere ingeschakelde lamp gecontroleerd moet worden of nog storingen optreden. Op deze wijze zal men de schuldige lamp al zeer spoedig gevonden hebben.

In dit verband wenschen wij er de aandacht op te vestigen, dat de meermalen geuite bewering, als zouden neon-lichtreclames storingen veroorzaken, onjuist is. Een goed gemonteerde neon-lichtinstallatie veroorzaakt geen radiostoringen. Dit is den laatsten tijd meermalen experimenteel bevestigd. Het is echter van groot belang, dat de montage op de juiste wijze geschiedt.

Voor allerlei andere elektrische toestellen en apparaten gelden in het algemeen dezelfde regels als de hierboven aangegevene.

De derde categorie omvat storingen, welke veroor-

ONS LEZERSHOEKJE

Een Philips-lamp voor elk goed idee.

Wij zijn van plan in dit hoekje een van de prettigste rubrieken te vestigen. Een rubriek, waaraan het meewerken voor ieder van onze lezers een plezier zal zijn, omdat het stukje, dat hij er in opgenomen krijgt, vruchten afwerpt. Onze bedoeling is:

Ieder amateur heeft aan zijn toestel, op zijn werktafel, wel eens de een of andere handige konstruktie aangebracht, die het werken vergemakkelijkt, een toestel verbeterd of in de plaats treedt van dure onderdeelen.

Zulke verbeteringen komen anderen amateurs dikwijls zeer ten goede . . . als zij ze maar wisten. Maar de „uitvinders” achten het meestal van te weinig gewicht, om het mede te deelen in het amateursblad, en zoo blijven veel handige wetenswaardigheden verborgen. Wij zullen nu pogen onze lezers tot schrijven te verleiden en stellen daarom deze rubriek open, waarin wij ingezonden stukjes, al of niet met teekeningen, zullen opnemen. Voor elk geplaatst stukje krijgt de inzender een Philips-ontvanglamp toegezonden. Een kommissie van geschillen voor de ingezonden stukken bestaat niet — wij beloven echter mild te zijn met de opname. Met poge gerust ons met stukken te overstroomen!

zaakt worden door onbedreven amateurs. Het moge ongelooflijk klinken, het is ons echter gebleken dat er nog steeds radioamateurs zijn, welke niet weten, dat, indien zij uit hun luidspreker een piepend geluid te voorschijn roepen, dit piepend geluid ook amateurs in de buurt op onaangename wijze stoort.

De handelaren en installateurs moeten ervan doordrongen zijn dat het hun taak in hun client zoodanig te instrueren, dat bovenbedoelde storingen vermeden worden; en dit is zeer goed mogelijk.

Bij ontvangst van krachtige stations als Hilversum, Daventry, Radio-Paris, Königswusterhausen, is het gebruik van terugkoppeling dikwijls totaal overbodig. Wat is eenvoudiger dan een beginnend luisteraar te adviseeren om bij ontvangst van deze stations een kortsluitsteker in plaats van een spoel in den terugkoppelspoelhouder te plaatsen?

(Wordt vervolgd.)

KLEINE NIEUWTJES

Radio in Marokko.

Het 700 Watt Zendstation te Casablanca, werkende op een golflengte van 305 M. is onlangs in gebruik genomen. Door dit station worden lezingen, muziek en nieuwsberichten uitgezonden.

Radio voor de jeugd — door de jeugd.

Op initiatief van Dr. H. Nüchtern, den literairen leider van Radio-Wien, zullen thans twee maal per maand voor de jeugd bekende theaterstukken voor de microfoon worden opgevoerd. De „Jugendbühne” verheugt zich reeds in een bijzondere belangstelling, zoowel van de zijde der jeugdige „acteurs” als van de zijde der jeugdige luisteraars. Opgevoerd zullen worden o.a. Grabbe; Don Juan und Faust; Shakespeare; Julius Caesar; Schiller's Wallenstein; Goethe's Egmont, enz.

Een theosophisch zendstation.

Te Sydney is een 3 K.W. zendstation geopend, dat speciaal ten doel heeft theosophische propaganda te verspreiden. De stichter is Dr. Arundale, secretaris der Theosophische Vereeniging in Australië.

RADIO

COMPLETE ONTVANGTOESTELLEN

m. accu, anode en rooster batterijen, 4 lampen, tien spoelen, telefoon en aansluit-snoeren . . .

165.-

IDEM m. ingebouwde lampen en spoelen, autom. schakeling voor 2, 3 en 4 lampen ontvangst. — Ingebouwde voltmeter met 2 meetbe-

225.-

„BIJKOVOX” 125.-
ontvangtoestel zonder toebehooren

RUIME KEUZE ONDERDEELEN

EERSTE KLASSE FABRIKATEN

Brown-telefoons, Förg condensatoren, - Transforma-
toren, - H. & H. gloeiweerstand, Stator &
Neutron spoelen, Sterling & Si Fam voltmeters,
Philips, Sfr., Telefunken & Schrak lampen

GROOTE SORTERING LUIDSPREKERS

DE BIJENKORF

AMSTERDAM — DEN HAAG

EEN MODERNE VIERLAMPER ZELFTEBOUWEN

IS EEN VERSTANDIG PLAN, OMDAT HET
ORIGINEELE SCHEMA BIJ UITSTEK
SELECTIEF IS, DE ONDERDEELEN IN
IEDER OPZICHT MECHANISCH EN ELEC-
TRISCH SUPERIEUR ZIJN

EN DE PRIJS VAN HET COMPLETE MATE-
RIAAL — GEZIEN DE KWALITEIT — NIET
HOOG IS

VRAAGT UWEN RADIOHANDELAAR ONZE
BOUWBESCHRIJVINGEN OF WENDT U TOT

HOOFDAGENTSCHAP

3-100

BALTIC-RADIO

NOORDEINDE 107/9 - DEN HAAG

EEN NIEUWE BROWN TYPE E — f 62.-

Uitgevoerd met de alom geprezen hoorn van het
Type H.Q. en een geheel nieuw voetstuk. Onover-
troffen in volheid van klank, duidelijkheid en
geluidsvolume. Experts, die dezen luidspreker
reeds hoorden waren vol lof. Overal verkrijgbaar.

ALLEENVERTEGENWOORDIGER:

T. B. HOOGHOUDT
SPUISTRAAT 71, AMSTERDAM

Vraagt Uwen handelaar den nieuwen Luid- spreker op proef

met specialen regelarm
voor spreken en voor
muziek, de

ACUSTON

TYPE B.

Prijs f 46.-

Onze nieuwe uitgebreide
catalogus is verschenen
en wordt op aanvraag
gratis toegezonden

S. M. NYKERK Jr.

Amsterdam - Leidschegracht 96 - Tel. 36883

Hoofdvertegenwoordiger der E. A. G. Condensatoren-
fabrieken (Établissements Albert Ginouvès)

**Wordt lid van
de V. A. R. A.**

Laagfrequent-versterking.

De leelijke radiomuziek, die ons dikwijls op mooie zomeravonden door de openstaande ramen uit de luidsprekers tegenklinkt, is een van de grootste hinderpalen voor de algemeene appreciatie der radio. Het is somtijds om nijdig te worden als men goedgespeelde en goed uitgezonden muziek verminkt uit den luidspreker hoort komen — het kost dan heel wat moeite sceptici ervan te overtuigen, dat radio-muziek inderdaad *genoten* kan worden.

De techniek van uitzenden is thans zoover gevorderd, dat men bijna in cijfers kan uitdrukken de kwaliteit van de uitgezonden muziek, d. w. z. dat men precies weet hoeveel van de muziek in de zendapparatuur wordt vervormd. Bij de tegenwoordige goede zenders is die vervorming zoo uiterst gering, dat het wel bijzondere muzikale ooren moeten zijn om de vervorming te hooren. Een zender is ook makkelijker te controleeren dan een ontvanger. Bij een zender hebben wij met stroomen van een grootere waarde te maken en er kunnen aan een zender veel meer metingen geschieden dan aan een ontvanger.

Als wij er in slagen om de muziek net eender te reproduceeren als ze de zendantenne verlaat, dan kunnen wij er van opaan, dat wij zeer goede kwaliteit uit onzen luidspreker of in de telefoon hooren. Dat ideaal is echter nog niet bereikt. In de eerste plaats gebeurt er al iets aan de ethertrillingen voordat zij onze ontvangantenne hebben bereikt. En in de tweede plaats is het niet mogelijk een ontvanger te bouwen, die absoluut vervormingsvrij is.

Iemand, die vlug ontmoedigd is, zou in zoo'n geval zeggen: laten wij er dan maar uitscheiden, — als er zooveel moeilijkheden zijn, wordt het toch niets. Maar dan dienen wij toch eerst even op te merken, dat wij het hier over absolute begrippen hebben gehad, en dat er naast het theoretisch ideale nog een praktisch ideaal bestaat, dat voor het overgrote deel der menscheid geenerlei onderscheid heeft met het theoretisch volmaakte. Om het met minder mooie woorden te zeggen: Heelemaal vrij van vervorming kunnen wij een ontvanger niet maken, maar toch wel zoo vrij, dat normale ooren van die vervorming niets merken en dat zelfs muzikale mensen er met genot naar luisteren.

De grofste vervorming in de ontvangtoestellen treedt meestal op in de laagfrequentversterkers. Voor onze lezers, voor wie het woord laagfrequent een Chineesche klank bezit zij het in het kort even verklaard: Alle klanken of geluiden bestaan uit trillingen. Elk speciaal geluid heeft zijn eigen aantal luchttrillingen, variërend van de diepste geluiden tot de allerhoogste van 20 tot 10.000 trillingen. Vergeleken bij de ethertrillingen, waarmee wij bij de radio te maken hebben zijn dit er maar heel weinig. Deze ethertrillingen noemen wij met een leelijke on-Hollandsche samenvoeging „hoogfrequent”. Het woord „frequent” komt van het Fransche woord „frequenter”, dat weerkeeren, terugkomen beteekent. Hoogfrequente trillingen zijn dus trillingen, die dikwijls per seconde „terugkeeren”, laagfrequente trillingen staan laag op het lijstje, waarop de verschillende trillingen in rangorde zijn gezet: zij keeren minder dikwijls per seconde terug.

In onze ontvanger zijn nu de ethertrillingen, door een proces, dat wij nog wel eens nader zullen behandelen, de hoogfrequente ethertrillingen omgezet in stroomwisselingen, die in staat zijn de trilplaat van de telefoon zoodanig te beïnvloeden dat de lucht erboven in laagfrequente trilling wordt gebracht (wat dat is begrijpt men nu zeker wel), waardoor wij klanken hooren die korrespondeeren op die voor den microfoon in het zendstation worden gemaakt.

Die elektrische stroomwisselingen in den ontvanger zijn ook trillingen en — zooals wij hierboven zagen — wel trillingen in het hoorbare gebied tusschen 20 en 10.000 trillingen per seconde. Door de vervorming in den ontvanger is er echter aan beide kanten al wat afgegaan, zoodat de trillingen niet den heelen schaal van 20 tot 10.000 omvatten. Die uiterste lage en hooge trillingen zijn echter praktisch van weinig invloed op de zuiverheid van het geluid gebleken — er zijn zelfs menschen, die de heele hooge geluiden niet eens kunnen hooren. In het algemeen kunnen wij echter wel aannemen, dat bij goede afstemming de muziek in den ontvanger (daarmede bedoelen wij dan de enkele detector, de eerste lamp in een schema zonder *h o o g* frequent-versterking) tamelijk zuiver is.

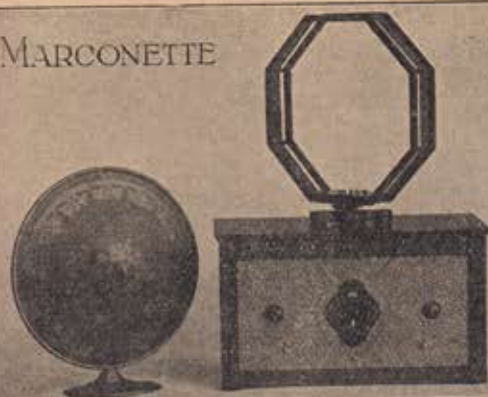
Het gaat er nu om, die betrekkelijke zwakke klanken, die geringe energie, die niet in staat is onzen luidspreker te doen werken, op te voeren tot een geluid, dat een kamer vullen kan.

Gemeenlijk gebeurt dat met transformatoren, hoewel den laatsten tijd de z.g. weerstandskoppeling meer en meer in zwang komt. Het bouwen van een goeden weerstandversterker is echter iets, dat nogal eenige vaardigheid vereischt, zoodat de meeste amateurs zich althans in den eersten tijd maar tot transformatoren beperken. Met transformatoren is, mits men goede gebruikt, groote en uitnemende versterking te bereiken. Bij de keuze van transformatoren kan men niet te zorgvuldig te werk gaan. Een transformator bestaat uit een z.g. kern van ijzerblik, waaromheen twee afzonderlijke gedeelten fijn draad zijn gewonden. Zoo zijn alle transformatoren praktisch opgebouwd en verder is er niets noodig om een goeden transformator te maken. Het mooie uitzicht van een transformator doet dus niets aan de werking af, noch komt dezen ten goede. Om absoluut goed te zijn moet de kern van den transformator aan zekere eischen voldoen, die hier nu niet ter zake doen, en moeten de windingen draad in ieder geval voldoende voor het beoogde doel zijn. Als men bij de fabricatie op een transformator wil bezuinigen, kan met dit op het product zelf slechts doen door vermindering van de afmetingen van de kern of door vermindering van het aantal wikkelingen, waarbij dan nog de min of meer sierlijke afwerking komt. De goedkoope transformatoren zijn zoo goed als alle slecht. In het algemeen kan men van transformatoren zeggen, met een enkel klein onderling verschil, dat zij beter worden, naarmate zij duurder zijn.

Men kan echter ook twee goede transformatoren gebruiken en toch slechte muziek voortbrengen. De lampenkeuze hangt zeer zeker met de transformatoren samen. Na de detectorlamp, b.v. een A 410 gebruikt men een transformator met een overzetverhouding van niet meer dan een op drie. Deze keuze houdt verband met den weerstand van de primaire wikkeling van den transformator — deze moet namelijk altijd hoog zijn in vergelijking met den inwendigen weerstand van de voorafgaande lamp. De inwendige weerstand van de A 410 is 22000 Ohm en een transformator met een lage overzetverhouding heeft een primaire wikkeling met een hoogen weerstand. Als men als eerste versterkerlamp een B 406 gebruikt, waarvan de inwendige weerstand 5000 Ohm is, kan men er een transformator achter plaatsen, waarvan de primaire wikkeling minder weerstand heeft. Men kan echter de B 406 dus b.v. een transformator 1 op 4 gebruiken.

Als laatste lamp is het gebiedend noodzakelijk een lamp te gebruiken, die de toegevoerde energie gemakkelijk kan verwerken, zonder dat de muziek in deze lamp wordt vervormd. In Nederland zijn thans slechts twee lampen normaal in gebruik, die aan dezen eisch voldoen: de B 403 van Philips en de RE 209 van Tele-

MARCONETTE

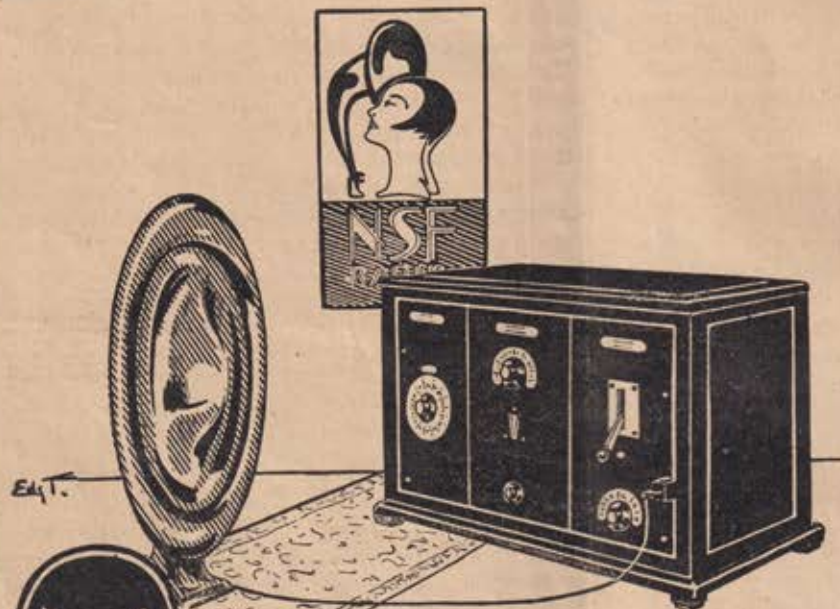
Een **"MARCONETTE"**
te hebben, beteekent HET BESTE te hebben.

Ons apparaat was het succes der I. R. T. A. — Schitterende persbeoordelingen

Prijs geheel compleet (excl. luidspreker) f 250.—

Wij demonstreeren op de luisterbijeenkomst van de „Algemeene“, 6 Nov. a.s. bij Du Croo & Brauns, Valkenweg.

Radio Technisch Bureau HEITMEIER & Co.
DANIËL STALPERTSTRAAT 81 (bij de Ferdinand Bolstraat)
AMSTERDAM

NSF

De M.4 is eenvoudig te bedienen.
Geeft een zuivere krachtige weergave door den luidspreker.
Grootte selectiviteit en gevoeligheid waarborgen scherpe afstemming op gewenscht Europeesch omroepstation van eenige beteekenis.
Een verzorgde uitvoering maakt het passend in elke omgeving.
Onze goed georganiseerde hulpdienst staat steeds ter beschikking.

**NEDERLANDSCHE
SEINTOESTELLEN
FABRIEK HILVERSUM**

LEVERING UITSLUITEND DOOR DEN HANDEL
GAARNE VERSTREKKEN WIJ ADRESSEN VAN ONZE VERTEGENWOORDIGERS

**H.H. Toestelbouwers
en Amateurs**

Een betrouwbaar en goedkoop adres voor

**Uw Radio-
onderdeelen**

en benodigdheden is bij

**SAL. LIERENS
JODENBREESTR. 3
AMSTERDAM — TEL. 41003**

Enorme sortering
Fransch-, Duitsch- en
Engelsch-materiaal

Handelaren genieten korting

ZOO JUIST VERSCHENEN:

**HET RADIO
JAARBOEK**

ONDER REDACTIE VAN

L. J. VAN LOOI

met medewerking van:
Dr. Ir. N. KOOMANS, Ir. H. MAK,
A. v. SANTEN, G. BARON TINDAL,
Ir. G. W. WHITE, W. SPRUIT

PRIJS IN LINNEN OMSLAG
MET BANDTEKENING VAN
Ir. KALFF

F 1.-

**N. V. ONTWIKKELING
AMSTERDAM**

*Neemt Korting Transformatoren
Om onvervormd muziek te hooren.*

funken. Voor goed luidsprekerwerk is het gebruik van een van deze beide lampen absoluut noodzakelijk.

Tenslotte moet men er nauwkeurig op letten, dat de lampen de hun toekomende negatieve roosterspanning krijgen. Als dat niet gebeurt, helpen al onze andere voorzorgen niets en treedt een heel leelijke vervorming van de muziek op, ook bij gebruik van de beste lampen en de beste transformatoren.

De fabrikanten melden tegenwoordig wel bij hun lampen welke de beste negatieve roosterspanning is. Overigens bestaat er een handig hulpmiddeltje om de juiste negatieve roosterspanning van een willekeurige lamp te bepalen, indien men de z.g. versterkingsfaktor van de lamp weet. Die staat bij alle lampen op het pakbriefje, dat in het doosje is gesloten. Men verkrijgt het juiste aantal volts negatieve spanning, dat voor de lamp noodig is, als men de aangelegde anodespanning (stel 120 Volt) deelt door twee keer de versterkingsfaktor. De versterkingsfaktor van de B 406 is 6. Bij 120 volt anodespanning is de benodigde negatieve roosterspanning dus 120 gedeeld door 6 is 20 volt. De versterkingsfaktor van de B 403 is 3. Bij 120 volt anodespanning moet de B 403 dus aan negatieve roosterspanning, 120 gedeeld door 3, is 40 volt hebben.

Wanneer men met de hierboven gemaakte opmerkingen rekening houdt en volgens deze raadgevingen een laagfrequentversterker bouwt, kan men er van verzekerd zijn, met het muzikale resultaat tevreden te zullen zijn. Men kan zoo'n laagfrequentversterker natuurlijk apart bouwen, zoodat men de versterker met een snoer aan den ontvanger aansluit of, wat meer te doen gebruikelijk is, bij den ontvanger in dezelfde kast bouwen als onderdeel van het geheele toestel. De primaire wikkeling van den eersten transformator wordt dan aangesloten aan de telefoonklemmen van den ontvanger. Het beste kan dat gebeuren met een z.g. klink, waardoor men de primaire wikkeling geheel afschakelt als men met de telefoon luistert en deze wikkeling en daarmee den versterker, inschakelt alleen door de telefoonstop uit den klink te trekken. Over de mogelijkheden met deze schakelingen een volgenden keer.

Een paar opmerkingen over antenne-isolatie.

Dikwijls wordt door verschillende amateurs te weinig zorg besteed aan de isolatie van de antenne.

Een groot aantal isolatoren bij een antenne gebruikt, is zeker nog geen waarborg voor de goede isolatie van de antenne. Het komt b.v. meermalen voor, dat de antenne aan beide zijden geïsoleerd wordt met b.v. 5 isolatoren in serie geschakeld, terwijl de invoer met een zeer klein isolatortje aan het kozijn is vastgemaakt. Men voelt onmiddellijk dat daardoor al het voordeel van de perfecte isolatie van de antenne is teniet gedaan.

Ook de antenne-invoer is een teer punt. Men treft veel-

al aan, dat een geïsoleerde sterkstroomdraad door een gat in het hout naar binnen wordt gevoerd. De eenige isolatie waar dus op vertrouwd wordt, is die van den draad zelf. Wanneer nu deze draad eenigen tijd aan weer en wind is blootgesteld, zal de isolatie zeer snel vergaan en wel juist op die plek waar de antenne ingevoerd wordt. Het water heeft namelijk de onaangename eigenschap om langs den draad af te vloeien. Dit heeft twee ongunstige gevolgen: ten eerste bestaat de kans, dat men regenwater binnenkrijgt, en ten tweede zal het hout van het kozijn langzaam verteren. In den handel zijn zeer geschikte en bovendien ook goedkope benodigheden, die een goede isolatie van den antenne-invoer waarborgen. Een eenvoudig poreele buisje, dat aan den buitenkant naar beneden omgebogen is, zoodat het regenwater niet naar binnen kan vloeien, is al een zeer elegante oplossing van de kwestie. Wanneer dit niet aanwezig is, kan een glazen buisje ook uitstekende resultaten geven. Men moet er dan alleen voor zorgen, dat het gat in het kozijn niet horizontaal, maar eenigszins naar buiten afhellend geboord is. Zodoende is ook het effect bereikt, dat het regenwater niet naar binnen vloeit.

Verder zij opgemerkt, dat het noodzakelijk is, om de antenne-invoer op het kozijn met eenige isolatoren af te spannen, zoodat op den draad die het huis binnenkomt geen trek staat.

VRAGENBUS

A. M. de M., Den Haag. — Indien het bewerken van eboniet te moeilijk voor u is, kunt u als isolatiemateriaal voor een frontplaat ook wel desnoods gebruik maken van pertinax of droog satijn-notenhout.

G. W. A., Lochem. — Indien uw antenne slechts ongeveer 20 Meter lang kan zijn, zou het wel aanbeveling verdienen in dat geval een dubbel-draads te nemen. Veel maakt het echter niet uit en ook op 20 Meter enkel-draad is goede ontvangst mogelijk.

J. K., Rotterdam. — Uw vraag is per brief beantwoord. Voor het genoemde bedrag kunt u een behoorlijk toestel krijgen.

H. W., Ruurlo. — Als boven. De genoemde toestellen zijn wel goed maar m.i. te duur. Het door u genoemde adres is mij onbekend.

Een evenwijdig met de uwe loopende antenne kan u last veroorzaken op zulk een korten afstand. Indien mogelijk doet u beter uw antenne haaks er op te plaatsen.

Er zijn inderdaad toestellen, waarvoor geen antenne op het dak nodig is. Deze zijn echter duurder dan de gewone toestellen, terwijl een buitenantenne, indien mogelijk, altijd te prefereren is. Het onderhoud van een radiotoestel is niet noemenswaard. Een plaatstroom-apparaat is te verkiezen boven een droge batterij.

PETTIGREW & MERRIMAN (1925) LTD. LONDON

INGENIEURS RADIO-TELEFONIE

VERTEGENWOORDIGER HOLLAND EN KOLONIEN:

VAN HOUTEN & Co.

HOOIDRIET 167-169, ROTTERDAM

ALLEEN VERTEGENWOORDIGER: ORMOND ENGINEERING Co., LTD.
ETABL. BRUNET, PARIJS - NEUTRON LTD., LONDON - BRANDES LTD., LONDON
LONDON ELECTRIC WIRE Co. LTD. LONDON - PHONES LTD., LONDON

BEZOEKT STAND NR. 68 OP DE I. R. T. A. VAN 2-11 OCTOBER

Officieele Mededeelingen.

Onze Correspondentschappen.

De Statuten van onze vereeniging bevatten een artikel waarin staat, dat in elke plaats, waar de vereeniging één of meer leden telt, zoo mogelijk een correspondent wordt aangesteld, die het bestuur behulpzaam is.

De werkzaamheden van den correspondent worden in het door het bestuur samengestelde ontwerp huish. reglement als volgt omschreven:

De correspondenten zijn de vertegenwoordigers der vereeniging in de plaats of plaatsen waarvoor zij zijn benoemd. Zij houden een lijst bij van de leden der vereeniging in hun plaats. Zij zorgen dat de leden der vereeniging, die nog niet in het bezit zijn van een ontvangtoestel, op luisterbijeenkomsten of bij andere leden de door de vereeniging uitgezonden programma's kunnen volgen.

Zij zorgen, voor zoover mogelijk, voor deskundige hulp en voorlichting aan de leden in hun plaats. Zij voeren propaganda voor het werven van nieuwe leden en plegen rechtmatig overleg hieromtrent met de besturen van verwante vereenigingen. Zij zorgen zooveel mogelijk in overleg met de plaatselijke instanties van Partij en Vakbeweging voor het organiseren van luisterbijeenkomsten en propagandavergaderingen.

Zij zijn voorts den penningmeester der vereeniging behulpzaam bij het innen der contributie en bij de administratie van en de controle op de betaling van toestellen en onderdeelen op afbetaling.

Verder verrichten zij alle werkzaamheden, die voor het belang der vereeniging in hun plaats noodig blijken.

De taak van de correspondenten is dus tweeledig. Eensdeels treden zij op als de vertegenwoordigers van het bestuur in hun plaats, anderdeels vormen ze de verbinding tusschen de leden in die plaats onderling. Wat een correspondent van zijn functie maakt hangt af van plaatselijke omstandigheden en — van zijn eigen initiatief!

In een groot aantal plaatsen hebben we reeds correspondenten benoemd. De lijst van deze zullen we regelmatig in ons blad opnemen, zoodat ieder belangstellende weet waar hij inlichtingen en ieder lid, waar hij desgewenscht hulp en voorlichting kan krijgen.

De volgende week iets over de centra van onze vereeniging, benevens bedoelde lijst.

De Toestellen.

De eerste partijen zijn verzonden. Het spijt ons dat er steeds eenig uitstel kwam. De fabriek kan evenwel niet zoo snel afleveren als ze zelf graag zou willen. Tenslotte is het toch ook beter dat men alle mogelijke zorg aan de apparaten besteedt dan dat ze met den Franschen slag zouden worden afgeleverd!

Inmiddels komen er thans elke week vijftig klaar, zoodat begin November alle bestellers zijn voorzien.

We bevinden ons evenwel in een eenigszins lastig parket. Er zijn, nadat de bestelling aan de fabriek is gegeven, nog een twintig toestellen nabesteld. Daar we er evenwel niet minder dan vijftig tegelijk kunnen laten maken, moeten er nog dertig bijbesteld worden. Deze kunnen dan nog tegen denzelfden prijs worden geleverd. Dit kan met eventuele volgende leveringen waarschijnlijk niet meer. Men bestelle dus omgaand, onder storting van f 5.— waarborgsom op de giro-rekening van den penningmeester.

Over de versterkers hopen we de volgende week wat naders te kunnen mededeelen.

Over contributie en abonnementsgeld.

Er is reeds een aantal leden zoo actief geweest, om het bedrag van hun contributie te zenden, berekend naar

f 5.— per jaar. Enkelén stuurden f 5.—, voor 't heele jaar tegelijk. Anderen f 2.50 voor een half jaar. De meesten evenwel hebben f 1.25 gestuurd, bedoeld voor het kwartaal 1 Juli—30 September 1926.

Doordat het abonnement op „Radio” thans niet verplichtend zal worden, moet onze penningmeester dit allemaal uitzoeken en een gedeelte van het door hem ontvangen bedrag met „Ontwikkeling” verrekenen. Dit is een heel karwei. En daarom lijkt het ons het beste, dat „Ontwikkeling” zelfstandig disponeert over het abonnementsgeld, en dat wij het ons reeds gezonden bedrag boeken als contributie. Er zal wel niemand hiertegen bezwaar maken.

De leden, die reeds f 1.25 stuurden, hebben dus hun contributie betaald van 1 Juli tot 31 December 1926.

Zij, die f 2.50 betaalden, hebben daarmede contributie betaald van 1 Juli 1926 tot 30 Juni 1927.

Zij, die f 5.— zonden, hebben ook tot 30 Juni 1927 hun contributie voldaan en bovendien het volle abonnementsgeld tot laatstgenoemden datum. Dit wordt door den penningmeester met „Ontwikkeling” verrekend.

Begrepen en accoord?

De leden, die thans het bedrag van hun contributie, zijnde f 2.50 per jaar of f 1.25 voor een half jaar, aan den penningmeester willen opzenden, zullen ons daarmee een grooten dienst bewijzen.

We hebben het geld hard noodig!

Een buitengewone ledenvergadering in plaats van een correspondentenvergadering.

Het bestuur heeft besloten inplaats van een Correspondentenvergadering een buitengewone ledenvergadering te beleggen op Zaterdag 20 November, 's middags om half drie te Amsterdam, en daar nog enkele Statutenwijzigingen ter tafel te brengen. Tevens kan daar dan het huishoudelijk reglement worden vastgesteld, terwijl het bestuur bovendien nog zal voorstellen terug te komen op het besluit om het abonnement op Radio in de contributie op te nemen en aldus voor ieder lid verplicht te stellen. Dit laatste wordt mogelijk gemaakt doordat „Ontwikkeling” tot de regelmatige uitgifte besloten heeft zonder van de vereeniging den waarborg van een zeker abonnementental te verlangen.

Het ligt in de bedoeling een regeling te treffen waardoor de leden buiten Amsterdam in de gelegenheid zullen worden gesteld zich op de ledenvergadering te doen vertegenwoordigen.

Van een en ander ontvangt men evenwel nog nader bericht.

Handelsvereniging v.h. L. TERWAL

AMSTERDAM — Ceintuurbaan 254, Telefoon 29456

Fillalen: { Rotterdam — Haringvliet 36, Telef. 9209
Haarlem — Kleine Houtstraat 37.

Groothandel in Electriche-, Sanitaire-, Gas- en Radio-artikelen

Alle benodigde Radio-Onderdeelen

Varta - Accus - Philips Lampen - Luidsprekers - Plaatstroom-apparaten en Gelijkrichters - Telefunken-Lampen

Vraagt onze zoo juist verschenen prijscourant voor den handel, die U franco wordt toegezonden.

Berlijn, 504 en 571 M.
Königswusterhausen, 1300 M.

2.50. Lexing: Aus den Anfängen der Frauenbewegung.
3.20. Jeugdiooneel. Sprookjes van Grimm.
3.50-5.20. Concert door het Ede-kamer-
orkest. 1. Sonnettime, Kahn. 2. Dorische-
schichten, Gillet. 3. Ouverture van Schil-
lers Turandot, Lachner. 4. Stella maris,
Scassola. 5. Serenade uit het ballet Les
millions d'arlequin, Drigo. 6. Potpourri
uit de operette „Die Fledermaus“, Strauss.
7. a. Sixlietta, Blon; b. Amorazzo, Spingel.
8. Bam, Bam, Bamy, Shore, Renderson.
5.50. Spaansche les.
6.20. Lexing: Rechtsfragen des Tages.
6.50. Bespreking van de operette-uitzen-
ding van 28 October.
7.20. Lexing over het toneelstuk „Gas“.
7.50. „Gas“, toneelspel in 5 acten van
Georg Kaiser.
9.50-11.50. Dansmuziek door de Kerm-
bachkapel.

DONDERDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
3.30-4.30. Uurtje voor weeshuizen en zie-
kenhuizen.
4.45-6.45. Concert door het H. D. O.-
orkest. Soliste: Greta Santhagen-Manders,
sopraan.
8.45-7.45. Beginselen van het burgerlijk
recht en van het handelsrecht, door mr.
P. J. Dam.
7.45. Politieberichten.
8.10. Een avond in Den Helder. Het
Stedelijk Muziekkorps, dir. J. ter Hall.
Heldermans mannenkoor, dir. A. J. Leen-
wens. Vrouwenkoor „t' Vocal Ensemble“,
dir. Toon de Hoogh. Zangklassen der
muzieksehoel „De Toonkunst“, dir. T. de
Hoogh. Dubbelmannenkwartet „Inter Nos“,
dir. A. J. Leenwens. Hielders Jazz-band-
ensemble, onder leiding van Cor Ryf, dirig.
van het theater Tivoli (viool, piano, trom-
bone, trompet, alt, saxophone, tenor, har-
monica, slagwerk xylofoon en zingende zaag,
P. Vink. Mondacordeonvirtuoso, F. Lim-
burg.
10.00. Persberichten.

Daventry, 1600 M.

4.20. Causerie.
4.35. Trepadero theemuziek.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Dansmuziek door de radio dansband.
6.55. Landbouwpraatje.
7.20. Tidssein Big Ben, weerbericht,
nieuws.
7.30. Lexing: The mind of reptiles.
7.48. Muziek.
8.00. Lexing: British inventions and dis-
coveries.
8.20. Herfst-programma. Het orkest van
Birmingham, R. Henderson, bariton. Repertory-
koor.
9.50. Lexing: On humour, door den redac-
teur van Punch.
10.05. Lieder van Strauss, door V. Chat-
terton, sopraan.
10.20. Tidssein, weerbericht, nieuws.
10.35. Variété. Gwen Farrar en Billy
Maveri, liedjes aan de piano.
10.50-12.20. Dansmuziek van het Savoy-
hotel.

Parijs „Radio-Paris“, 1750 M.

5.05-5.55. Kinderuurtje.
8.50-10.30. Tsjecho-Slovaaksch feest. Natio-
nale muziek en zang.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

5.20-6.20. Kindermatiné.
8.20. Orkestconcert.
8.50. Causerie.
9.30-10.20. Dansmuziek door het dans-
orkest.
10.20. Nieuwsberichten.

Hamburg, 392 M.

4.20. Uitzending uit de St. Petri-kerk.
Orgelconcert door Gustav Knak, Ilse en
Ruth Meinert, zang.
5.55. Kinderuurtje.
7.35. Noorsche avond. Orkest en Edith
Hernstadt-Oettinge, declamatie. Daarna
concert uit café Continental, Hannover.

Berlijn, 504 en 571 M.
Königswusterhausen, 1300 M.

11.50. Landbouwpraatje.
3.20. Lexing: Riesenflugzeuge im Passa-
gierverskehr.
3.50. Lexing over: August Graf von
Platen, en declamatie van zijn werken door
Wilh. Leyhausen.
4.20-5.20. Orkestconcert. 1. Aufzug der
Stadtwaage, Jessel. 2. Neu-Wien, Strauss.
3. Fantasie uit de opera Aida, Verdi. 4. a.
In Rothenburg, oh der Tauber, May. b.
Musikalische Tabaksdose, karakterstuk,
Kolajewski. 5. Internationale suite, Tschai-
kowsky. 6. Minuetto und Sarabande,
Eolambio.
5.40. Lexing: Fortschritte der Automobil-
technik.
6.10. Lexing: Kolonien und Völkerbund.
6.40. Lexing: Die Versorgung der Kriegs-
beschädigten.
7.20. „Der Günstling der Zarin“, groote
operette in 3 akten van R. Keszler, naar
een knicht van H. Stobitzer. De 1e acte
speelt in het winterpaleis in St. Petersburg
in den winter van 1786. De 2e en 3e acte
speelt in het volgende voorjaar in de Krim,
aan den oever van de Donjepr.
9.50-11.50. Dansmuziek door het orkest
Kite.

VRIJDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
6.00-6.45. Orgelconcert door den heer
Ferd. Klok in het Vereenigingsgebouw.
6.45-7.15. Fransche les voor meergevor-
derden.
7.15-7.45. Fransche conversaties.
7.45. Politieberichten.
8.10. Nutslexing door Prof. Dr. Boeke,
hoogleraar te Utrecht, over: „Het ont-
staan van het leven op aarde.“
9.00. Concert door het H.D.O.-orkest. Po-
pulaire opera- en operettemuziek.
10.00. Persberichten. Daarna circa 10.30
dansmuziek door „The Indian Dance
orchestra“, onder leiding van Hans Mossel.

Daventry, 1600 M.

4.05. Schoolconcert. Het People's concert-
orkest. Werken van Tschaiakowsky.
5.05. Concert (viool en tenor).
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Orkestmuziek.
7.20. Tidssein Big Ben, weerbericht,
nieuws.
7.48. Muziek.
8.00. Causerie of muziek.
8.20. Opera-fragmenten. Versterkt koor en
orkest.
9.15. „Tiptoes“, populaire muziekcomédie
van Bolton en Thompson.
9.50. Causerie.
10.05. Lieder van Strauss, door V. Chat-
terton, sopraan.
10.20. Tidssein, weerbericht, nieuws.
10.35-11.20. „Cavalleria Rusticana“, uit
de opera van Mascagni. Versterkt koor en
symphonie-orkest.
11.20-12.20. Dansmuziek.
12.50. Orgelconcert.

Parijs „Radio-Paris“, 1750 M.

5.05-5.55. Orkestconcert.
8.50. Orkestconcert.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

8.20. Octobre-Melodieën van Massenet en
gedichten voorlezing.
8.50. Causerie.
9.05. Gramofoonmuziek.
9.30. Nocturnes voor piano.
9.55. „Mademoiselle Josette ma femme“,
declamatie.
10.20. Nieuwsberichten.

Hamburg, 392 M.

4.20. Kinderuurtje.
5.55. Concert door de Hongaarsche kapel
„Horvath Sander“.
7.30. „Keden“, spel in 4 acten van Her-
nan Heyermans.
9.50. Concert uit Café Continental, Hann-
over.

Berlijn, 504 en 571 M.
Königswusterhausen, 1300 M.

3.20. Lexing: Schönheit und Zweckmäs-
sigkeit der Wandkleidung und ihre Behand-
lung.
3.50. Het Duitse vaderland in het Duit-
sche gedicht. 1. Abschied, Eichendorff. 2.
Hoffnung, Schiller. 3. Wenn Gott will
rechte Gunst erweisen, Eichendorff. 4.
Ganymed, Goethe. 5. Abseits, Storm. 6.
Mahomeds Gesang, Goethe. 7. Sonnenunter-
gang, Hölderlin. 8. Wanderers Nachtlied,
Goethe. 9. Abendlied, Claudius. 10. Es war,
als hält' der Himmel, Eichendorff. 11.
Weihe der Nacht, Hebbel. Declamaties van
Irmela von Dulong.
4.20-5.20. Kamermuziek van Beethoven.
1. Strijkkwartet op. 18 nr. 4 C-moll. 2.
Strijkkwartet op. 59 nr. 1 F-dur. Het Have-
mann-kwartet (2 violen, viola en cello).
5.50. Lexing: Der gegenwärtige Stand der
kaufmännischen Berufsausbildung.
6.15. Lexing: Sprache und Dichtung.
6.45. Lexing: Der mittelalterlich-gotische
Mensch.
7.05. Lexing: Wissenschaftliche Grundla-
gen der Luftschiffahrt in allgemeiner Dar-
stellung. Das Fortbewegungsproblem in der
Luft.
7.35. Lexing: Drei Jahre deutscher Rund-
funk.
7.50. Orkestconcert. Werken van Haydn
en Mozart. 1. Inleiding door Rudolf Kas-
ner. 2. Symphonie G-mol, Mozart. 3. Con-
cert voor hoorn en orkest E-dur, Mozart.
P. Rembt, hoorn. 4. Symphonie G-dur nr.
88, Haydn, Orkest.
9.50-11.50. Dansmuziek door de Kerm-
bachkapel.

ZATERDAG

Hilversum, 1050 M.

12.00. Politieberichten.
4.05-4.30. Fluitconcert door Paul Loewer
met toelichting en aan den vleugel Wil-
lem van Warmelo.
4.30-5.00. Concert door het H. D. O.-
orkest.
5.00-5.30. Duitse taalles voor beginners.
5.30-6.00. Fransche taalles voor begin-
ners.
6.00-6.45. Concert door het H. D. O.-
orkest.
6.45-7.45. Cursus voor boekhouden en
handelskennis, door den heer J. Pelzer Jr.
7.45. Politieberichten.
8.10. V.A.R.A.-programma. Mej. Marie
Polak, viool, Meyer Kapper, piano, Andries
de Swarte, cello. 1. Sonate van Handel. 1e
ged. G-mol (cello en piano). 2. Sonate van
Beethoven. 1e ged. D-dur (viool en piano).
3. Impromptu van Schubert, F-mol (piano).
Pauze. 4. Aria van Haydn (viool, cello,
piano). 5. 1e ged. uit het concert van Haydn
D-dur (cello, piano). 6. Spaansche dans,
Granados-Kreisler (viool, piano).

V. A. R. A.-PROGRAMMA

30 October 1926

Medewerkenden:

Het Mandoline-Orkest „EXCELSIOR“ te Velsen.

Mej. MARIE POLAK, Viool.

De Heer A. de SWARTE, Cello.

De Heer M. KAPPER, Piano.

Spreekster: Mw. SUZE GROENEWEG, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Onderwerp: „VROUWEN, ONTWAAKT!“

PROGRAMMA:

1. a. Arts et Labor Joh. B. Kok.
b. Gavotte Printanière H. H. Polman.
c. Valse Mystique Joh. B. Kok.
(Mandoline)
2. Sonate G. moll (1e deel) Händel.
(Cello en piano)
3. Impromptu Beethoven.
(Piano)
4. Sonate d. dur (1e deel) Schubert.
(Viool en piano)
5. Toespraak van Mej. SUZE GROENEWEG.
6. a. Penille d'Album C. Seyffardt.
b. Canzone d'Amer Th. Henricchi.
c. Vive la mandoline E. Jacovacci.
(Mandoline)
7. Trio voor viool, cello en piano Haydn.
8. 1e deel van het Concert d. dur Haydn.
(Cello en piano)
9. Spaansche dans E. Granado-Kreisler.
(Viool en piano)
10. a. Barcarolle G. Offenbach.
b. Dulcis Recuerdos Joh. B. Kok.

ONZE MEDEWERKERS

Het Mandoline-Orkest „Excelsior“ te Velsen, onder leiding van den Heer J. W. Raadman, bracht in het begin van dit jaar op een van onze avonden ook reeds een aantal nummers ten gehore, tot groote voldoening der luistersaars, naar we van verschillende zijden hoorden. We spraken toen reeds af, dat de Heer Raadman met zijn kranig orkestje dezen zomer flink zou werken, om dan in het najaar nog eens een goed program te kunnen geven, en brengen het thans dan ook met genoegen opnieuwe voor de microfoon.

Van het trio, dat dezen avond verder zal vullen, trad Mej. Marie Polak ook reeds eerder voor ons op. Zij is een leerlinge van Herman Leydensdorff. Alle drie jongelui voltooiden hun studiën aan het Conservatorium te Amsterdam. De Heer A. de Swarte studeerde bij Max Orobio de Castro, de Heer M. Kapper bij Mevr. M. Antengruber.

We hebben gemeend er goed aan te doen om bij het einde van de Vrouwenmaand nog eens een spreekster te doen optreden en noodigden hier-voor uit Mw. Suze Groeneweg, zoals men weet de allereerste vrouw, die indertijd haar intrede deed in de Tweede Kamer.

Daventry, 1600 M.

5.20. Lezing: The English, as seen by Bourget.
5.35. Kinderuurtje.
6.20. Dansmuziek door de radio-dansband.
6.50. Causerie: Next week's music.
7.20. Tijdsin Big Ben, weerbericht, nieuws. Lezing: Peking: The water dragons.
7.45. Muziek.
8.00. Muziek of causerie.
8.20. „My programme“, samengesteld door Rt. Hon. J. R. Clynes, M. P.
8.50. Lezing: Has rugby football improved?
10.05. Liederen van Strauss, door V. Chatterton, sopraan.
10.20. Tijdsin, weerbericht, nieuws.
10.35. Vervolg „My programme“.
10.50-12.20. Dansmuziek van het Savoy-hotel.

Parijs „Radio-Paris“, 1750 M.

4.50-5.55. Concert door de Jazz-symphonic.
8.50-10.35. Galaconcert, Orkest, jazzband en vocale soliste.

Brussel, 487 M. en Antwerpen, 265 M.

5.20-6.20. Concert, Orkest en Mme. Theu-gels, zang.
8.20. Concert, Mme. Cornelis, zang.
8.50. Lezing.
9.00-10.20. Orkestconcert.
10.30. Nieuwsberichten.

Hamburg, 392 M.

4.20. Werken van Translaator door orkest.
5.35. Dansmuziek.
7.50. Openingsfeest van de 2e Hamburger schrijver- en boekenweek, Kwartet Hans Raabe-Neugebauer.
8.50. Week-end hal, Orkest en de Fiedler-musica.
11.05. Weerbericht.

Berlijn, 534 en 571 M.
Königswusterhausen, 1300 M.

11.20-12.30. Jaarfeest van de Duitische Hoogeschool voor politiek. Rederoeringen door Ministers Dr. von Kaatz en Dr. Sünens. Lezing: Vom Beruf des Diplomaten.
3.20. Lezing: Schafft wohlfeile künstlerische Sportpreis.

5.50-6.20. Vrolijk concert. 1. In grosser Form, Bondi, Orkest. 2. Vom lustigen Julius Stettenheim, lezing door Prof. Dr. C. Fries. 3. a. Frauenhaar, uit de revue „Achtung Welle 523“, Kollo; b. Der Sturm, foxtroet uit de revue „Noch und Noch“, Kollo. A. Hechey, sopraan. 4. Ouverturen foxtroet, Strasser, Orkest. 5. Completion; a. Der Radler; b. Bürgerkind; c. Grunewald, Alfred Kerr. 6. Mitternächliche Wachtparade, türkische marsch voor jaget (3 fagotten), Weizenborn. 7. a. Wetterhäuschen; b. Das Lied vom Angeln, uit de revue „An und Aus“, Kollo. A. Hechey, sopraan. 8. a. Wie ich Millionärin wurde; b. Wippchens Kriegsbericht; c. Herzensgenie; d. Der Frack; e. Der kleine Philosoph; f. Lebensgeschichte einer Eintagsfliege; g. Aphorismen, Stettenheim, Julie Leipziger-Stettenheim, declamatie. E. Coupletten, a. Das Tränkekräutlein, Bruinier; b. Wenn der Mond am Himmel steht, Stranky; c. In fünf Minuten, Strasser. 10. Leben in die Bude, Morana, Orkest.

5.50. Lezing: Die volks- und privatwirtschaftliche Bedeutung des Sparens.
6.20. Lezing: L'Invasion de Paris.
6.45. Lezing: Objektive und subjektive Leben.
7.25. Gerhart Hauptmann leest uit zijn eigen werken voor. 1. Baubo. 2. Konturen. ritt. Uit het nog niet uitgegeven werk „Till Eulenspiegel“.
9.50-11.50. Dansmuziek door het orkest Rtd.

„BLAUPUNKT“ FABRIKATEN AAN DE SPITS!

De „Blaupunkt“ Multidyne Spoel

is een aftakbare spoel voor een golfmeter-
bereik van 160—4300 Meter; voorzien
van een doodeind-schakelaar.

**GROOTERE SELECTIVITEIT
EN KRACHTIGER ONTVANGST**

Uitwisselen van spoelen overbodig!

Generaal-Vertegenwoordigers: Radio Dekker - Amsterdam

DUCRETET TOESTELLEN

Type A 4 normaal 4-lampstoestel
„ A 5 luxe model 5-lamps „
„ RM 4 } Radio-Modulateur
„ RM 6 } 4, 6 en 7-lamps
„ RM 7 } toestellen
voor

Raamontvangst

Dakantenne dus overbodig.

MIX & GENEST Luidsprekers
totale hoogte 68 c M. Zuivere weergave.

Imp. Ph. J. SCHUT,
Keizersgracht 684 - Amsterdam

Het is van groot belang Uw Radioinkopen

te doen bij een firma die ter zake kundig is.
Dit bespaart U veel geld en ergernis. De Firma

P. GEERVLiet - AMSTERDAM

OUDE SPIEGELSTRAAT 3 - TELEF. 37728

is bekend als Radio-deskundige.
U koopt daar prettig en niet duur.

Wij brengen telkens weder

de NIEUWSTE en de BESTE

Amerikaansche onderdeelen

GIJ BEZIT natuurlijk reeds een exemplaar van ONZEN CATALOGUS
VRAAGT ONS OM TOEZENDING VAN HET JUIST VERSCHENEN

SUPPLEMENT

ALVORENS BIJ UWEN LEVERANCIER NIEUWE INKOOPEN TE DOEN

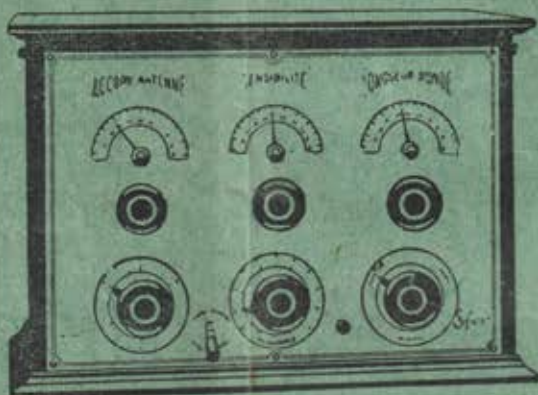
RADIO-IMPORT
A. A. POSTHUMUS - BAARN

RADIOLA

**„IN HOC
SIGNO
VINCES!”**

**„ONDER DEZE
BANIER ZULT GE
ZEGEVIEREN!”**

Kent Gij de pijnlijke oogenblikken, die worden doorgemaakt op een gestoorden Radio-avond? Uw toestelpaneel is het terrein van den kamp tegen de demonen, die het er op gezet hebben Uw stemming afdoende te bederven. Tergende zaag-geluiden drijven den spot met Uw knopgedraai, ze laten zich niet verdringen en Ge bemerkt op de gezichten van Uwe gasten die twijfelachtige uitdrukking die U wanhopig maakt. Zorgt er voor in dezen strijd zoo sterk mogelijk te staan. Schaart U onder de Radiola-Banier en U overwint. Gebruik de nieuwe **SUPER-RADIOLA** en mislukte radio-avonden behooren voor goed tot het verleden.

Fl. 275.—

Bij een projectie-lantaarn met een goede lens is het gemakkelijk het lichtscherf tot in alle hoeken helder wit licht te krijgen. Komt dan het beeld, dan is dit klaar helder, zonder kringen en floerten als bij minder goede apparaten.

De nieuwe **SUPER-RADIOLA** geeft U in de eerste plaats die smettelooze geluidsachtergrond, vrij van het allerminste geruisch. Hierop komen de geluidsbeelden in betooverende volkómen doorzichtigheid naar voren.

De nieuwe **SUPER-RADIOLA** stemt U genoodigden even geestdriftig als U zelf en met ons roept Ge uit: **„Onder deze banier zult Gij overwinnen!”**

**„IN HOC
SIGNO
VINCES!”**

Wij overtuigen U in eigen omgeving.

BRIEFADRES VOOR NEDERLAND:

DRAADLOOZE

LEUVENHAVEN 8 - TEL. 14036

|ROTTERDAM

BRIEFADRES VOOR NED. INDIE:

RADINOVA

SUMATRASTRAAT 6

SOERABAJA